

LOVČICKÝ ZPRAVODAJ

Ročník XV.

Vydává Místní národní výbor v Lovčicích

číslo 3

květen - červen 1986

Jak jsme volili

Ve dnech 23. a 24. května t.r. se konaly i v naší obci volby do zastupitelských orgánů všech stupňů. Příprava a průběh volebních dnů byly zajišťovány volebními komisemi ve spolupráci s MNV a MV NF. Celkem bylo do voličských seznamů zapsáno 538 voličů, z nichž se k volbám dostavilo 536, t.j. 99,6 % voličů. Všichni navržení kandidáti na poslance zastupitelských sborů všech stupňů byli v naší obci zvoleni.

Volby probíhaly ve slavnostní a důstojné atmosféře. Děkujeme našim občanům, že k této významné události provedli úklid veřejných prostranství obce a s plnou odpovědností a vážností přistupovali k volebnímu aktu.

Členové JZD po oba dny voleb intenzivně plnili své pracovní úkoly v jednocení cukrovky a při senoseči. JZD Svornost Lovčice předalo MNV na počest voleb závazek, v němž přebírá patronát nad plánovanou akcí "Z" při výstavbě vodovodu a při adaptaci pohostinství Jednoty č. 639. Během prvního dne společně a manifestačně odvolily členky BSP ekonomického úseku JZD Lovčice. Také členové ZO SSM přišli k volební urně společně. Těm, kteří volili poprvé, byl předán pamětní list.

Volby prokázaly plnou podporu voličů volebnímu programu NF v naší obci, s nímž byli občané seznámeni na předvolebních veřejných schůzích 25. 4. v JZD a 8. 5. 1986 při představování kandidátů. Připomínky z diskuzí na těchto schůzích budou řešeny v orgánech MNV. Volby také prokázaly plnou podporu závěrům XVII. sjezdu KSČ.

Ustavující plenární zasedání nového MNV v Lovčicích, na kterém budou zvoleny jednotlivé orgány MNV, se koná v úterý dne 24. června 1986 ve 20.00 hodin v sále pohostinství Jednoty u Horácků. Se složením nových orgánů MNV vás seznámíme v příštím čísle našeho zpravodaje.

Z minulosti "Dělnické tělocvičné jednoty" v Lovčicích
v letech 1919 - 1948

=====

Na sklonku minulého roku jsme psali v Lovčickém zpravodaji o místním divadelnictví. O činnosti "Dělnické tělocvičné jednoty" nebyly ještě zprávy pro nedostatek písemných dokladů úplné. V současné době máme již možnost nahlédnout do původní knihy zápisů od jejího založení až do roku 1938. Jen díky péči jednoho občana byla kniha zachráněna před zničením. Postrádá sice původní desky a z poškozené vazby listů chybí též zápisy z let 1926 - 1928. Přesto je pro nás velmi cenným dokladem, z něhož můžeme čerpat vývoj a spolkový život.

Ustavující schůze DTJ v Lovčicích se konala 24. srpna 1919 v hostinci Václava Vejra, čp. 56. Schůzi řídil důvěrník místní politické organizace sociálně demokratické Karel Kohout. Přítomní byli seznámeni s jejím tělovýchovným posláním, které strana podporovala, protože z jejich řad vyrůstali další stoupenci dělnické strany. O významu DTJ a její tělovýchovy promluvil tehdy František Štela z Chlumce n. Cidlinou, stranický a odborový funkcionář, činný v dělnickém hnutí již od roku 1906. Po rušné a zajímavé debatě se přihlásilo k nově založené jednotě 27 členů.

Do prvního výboru byli zvoleni: starostou Josef Pavlíček, náčelníkem Jan Hála, vychovatelem František Klouček (čp. 144), podnáčelníkem Vincenc Holman, zapisovatelem Antonín Vlasák (čp. 41), pokladníkem Václav Smutný (čp. 116), správcem František Vavřínek, revizorem Karel Mikšovský a náhradníky Josef Volejník a Alois Lehký. Za cvičební místnost byl určen sál místního hostince. Souviselo s tím i měsíční nájemné z místnosti a poplatek za svícení petrolejkou. Snahou nově zřízené jednoty bylo především získání finančních prostředků na pořízení tělocvičného nářadí a stejnokrojů, jakož i ustavení cvičitelského sboru. Dne 28. října byla uspořádána první taneční zábava a potom zábava Mikulášská. Zájem o cvičení se projevil přihláškami 15 děvčat.

Na počátku roku 1920 na první valné hromadě DTJ mohly být konstatovány první, i když zatím skromné, výsledky, kterých bylo již dosaženo. Projevil se i zájem o sehrání divadelního představení. Osm členů lovčické DTJ se zúčastnilo prvního cvičení v Hradci Králové. V neděli 26. září téhož roku se konalo první veřejné cvičení DTJ v Lovčicích. Potřebné nářadí ke cvičení jim zapůjčila žiželická jednota. Sraz byl v hostinci Václava Vejra, odkud vyšli členové místní DTJ a jejich příznivci s hudbou naproti členům DTJ z Nového Bydžova, Chlumce n. C., Smidaru a ze Skřivan. Cvičení se vydařilo pod vedením náčelníka Jana Hály. Brzy byl ustaven i dramatický odbor.

V roce 1921 začaly cvičit i dorostenky. Roztržka ve straně sociálně demokratické měla vcelku negativní vliv na činnost DTJ. Dne 12. července se konala mimořádná valná hromada, kde mimo místních členů a funkcionářů byl přítomen zástupce DTJ z Chlumce n. C. a starosta IX. okresu DTJ z Hradce Králové. Při hlasování lístky bylo 11 hlasů rozhodnuto pro současný svaz a ani ve straně místní organizace sociálně demokratické nedošlo k osamostatnění levice. V důsledku toho také DTJ zůstalo původní vedení. Bylo pořízeno cvičební nářadí a sehráno divadelní představení "Mučedník brixenský". Novým starostou jednoty byl zvolen Jan Hála.

Roku 1922 byl uspořádán ples a pokračovalo pravidelné cvičení. V následujícím roce 1923 nastaly složité podmínky v hostinci "U Vejrů" a tak se DTJ stěhuje do hostince Jana Mázla. Celá záležitost je spojena s dalším vydáním na opravu jeviště a na úpravy podmínek pro tělovýchovu. Podle sjednané dohody se platilo jen osvětlení.

V roce 1924 zaznamenává DTJ další úspěchy jak v tělovýchovné, tak v divadelní činnosti. Jako režiséra získali ochotníci řídícího učitele Floriána Vyčítala. Byly sehrány divadelní hry "Strakonický dudák" a "Jan Hus". Dále byla uspořádána posvícenská taneční zábava a po něm i silvestr. Ze zápisů z pravidelných měsíčních schůzí je patrná výchova mládeže v proletářském duchu.

Roku 1925 ochabla tělovýchovná činnost pro nedostatek cvičenců, takže cvičilo jen žactvo. Divadelní odbor sehrál představení "Probuzenci" v režii Františka Mrnáka, když řídící učitel Vyčítal odešel do výslužby. Mimo "Kříž u potoka" a "Zvony" bylo sehráno jedno představení pro žactvo. Zaznamenána je z té doby první hromadná účast DTJ v krojích a s hudbou na oslavě 1. máje v Chlumci n. Cidlinou. Již na dubnové schůzi DTJ vyzval předseda sociálně demokratické strany František Materna členy, aby se co v největším počtu zúčastnili 1. máje - svátku dělnické třídy a všech proletářů na táboru lidu v Chlumci n. C. Průvodu do Chlumce se zúčastnily obě socialistické strany lovčické. Zápis o činnosti DTJ končí datem 16. 7. 1925 a začínají opět až 5. 10. 1929. Bylo to období bohaté na činnost tělovýchovnou i divadelní, ze které se zachovalo několik divadelních plakátů. V tomto období bez dochovaných zápisů byl starostou Karel Kohout čp. 206, jednatelem Josef Volejník čp. 84, kterého vystřídal Alois Vavřínek, pokladníkem František Mrnák čp. 210, po něm Karel Hála a náčelníkem František Klouček čp. 124 a již v dalším roce Ota Lehký.

O úspěšném roku 1929 svědčí bohatá činnost cvičební dělnické jednoty. Byly uskutečněny 123 cvičební večery, na kterých cvičily 22 žačky, 16 žáků a 15 členů. Konalo se II. vystoupení DTJ v Lovčicích, na kterém byla nejpočetněji zastoupena DTJ z Chlumce. V tomto roce se také jednota zúčastnila cvičení v Plotitších a v Kostelci nad Orlicí. Z celkového počtu 35 členů bylo 13 členek, 16 žáků, 18 žaček, členů cvičících bylo 12 a 6 přispívajících. Podle náboženského vyznání bylo 16 bezvěrců a Čechoslováků a 31 římských katolíků. Během roku bylo sehráno 6 divadelních představení, jmenovitě se uvádí "Drama čtyř chudých" a "Nezbedná Lída". Pro mládež byla uspořádána besídka. Na návrh členů došlo ke zřízení pohřebního fondu. Opakovala se každoroční účast DTJ v krojích na oslavách 1. máje v Chlumci. Další úspěšná činnost pokračovala v roce 1930, jehož roční obrát byl 9 171,35 Kč. Stav členů byl 39, ale podrobnosti o jednotlivých akcích nejsou uvedeny.

Na počátku roku 1931 dne 25. ledna zemřel ve věku 37 let jeden z nejaktivnějších členů soc. demokratické strany a starosta DTJ Karel Kohout. Jmenovaný již od mládí zasvětil život socialistické myšlence, jejímž byl věrným stoupencem do konce svého života. Již v době rakouské monarchie byl persekuován a propuštěn z práce. Neohroženě kolportoval soc. demokratický tisk. V letech po našem osvobození byl zvolen stranickým důvěrníkem, členem a místopředsdou obecního zastupitelstva. Posledního rozloučení s Karlem Kohoutem se zúčastnilo velké množství občanů a příznivců dělnických stran. Z divadelní činnosti byly zaznamenány hry: "Cikán Tom", "Srdce a peníze", "Batalion" a jiné. Celkem bylo sehráno 5 divadelních představení a uspořádány 3 taneční zábavy.

V roce 1932 nastaly spory o spolkovou místnost a sídlo DTJ v hostinci "U Mázlů". Bylo to tím, že stávající nájemce Svatoš zde jednotu jako spolek nechtěl. Místnost chtěl mít jako nepolitickou a členy DTJ uznával jenom jako hosty. Pohrozil, že si jinak pronajme od pivovaru jenom výčep a DTJ ať si pronajme sál od nájemce Herinka. Ze sehraných divadelních her se uvádějí: "Hajný v lese usnul", "Na polském zámku", "Na statku a v chaloupce". Jediná perlička, kterou jsme v celé řadě zapisů našli, je z 13. 2. 1932: Na schůzi DTJ bylo oznámeno, že má jednotka k dobru půlku piva a členové byli dotázáni, co s ní. Pohotově bylo odhlasováno, aby se ihned vypila.

Rok 1933 se vyznačoval velkou hospodářskou krizí, která se projevila ve značné nezaměstnanosti dělnictva, což se odrazilo i v životě příslušníků naší DTJ. Tělovýchovná činnost ochabla. Počet členů poklesl na 25. Během roku přistoupili 4 členové a 13 jich vystoupilo. V seznamu žactva se uvádí 18 žáků a 22 žáčky. Bylo sehráno 5 divadelních představení, uspořádán "Všedělnický ples" a posvícenská taneční zábava. Podle členů bylo 22 zaměstnáno v průmyslu, 4 v zemědělství a 1 studující. Počet organizovaných odborově 4, politicky 2.

V roce 1934 majitel hostince Jan Mázl s nájemcem Herinkem dávají DTJ výpověď s tím, že se má do tří dnů vystěhovat. Bez možnosti cvičení, pořádání divadla a tanečních zábav se ocitla jednotka na ulici. Našlo se však řešení. Azyl DTJ poskytl v hostinci Josef Černý, kde si mohli zařídit potřebné pro další činnost. Byla s tím spojena další vydání. Protože většina členů byla bez práce, dostala se DTJ do dluhů - 700 Kč. Pokusili se proto sehrát divadelní představení a uspořádali pouťovou zábavu. Byl také zájem zúčastnit se pražské III. Dělnické olympiády a to alespoň po 2 dny. Nebyly finanční prostředky. DTJ zažádala obecní úřad o příspěvek nebo o půjčku. Během roku byla sehrána celkem 4 divadelní představení a uspořádány 3 taneční zábavy k získání potřebných finančních prostředků. Konečný roční hospodářský výsledek činil tehdy příjem 2 728,63 Kč a vydání 2 954,73 Kč.

K 1. lednu 1935 čítá jednotka 18 členů, z toho je 14 činných a 4 přispívající. Během uplynulého roku odešlo 9 členů. V nouzi spojené s nezaměstnaností dělníků upadal i zájem o schůzovní činnost jednoty, když 14 jejích členů bylo bez práce. Ze sehraných 4 představení se uvádí: "Černý vlk", "Noční šichta" a "Raisino utrpení". Uspořádány byl i 3 taneční zábavy. Projevila se snaha o obnovení činnosti mládeže o podporu voleb i prodejny "Dělnického konsumu".

K 1. lednu 1936 se uvádí v DTJ 20 členů, z nichž 15 bylo nezaměstnaných v důsledku hospodářské krize. Tím byla otřesena i činnost DTJ a to jak finančně, tak i morálně. Chybějící mladá generace a určité neshody ve stranickém vedení nepřispívaly ke stabilitě jednoty. Její roční příjem činil 491,10 Kč a vydání bylo 630,90 Kč.

Na valné hromadě DTJ, která se konala 7. února 1937 byla účast pouhých 8 členů, což svědčilo o jejím úpadku. Do čela DTJ jako starosta zvolen Václav Zezulka. Cvičení v Novém Bydžově se v krocích zúčastnilo přesto 12 členů. Na základě přijatého zákona o brannosti se DTJ snažila o založení cvičitelského odboru.

A tak již k 1. lednu 1938 měla DTJ opět 43 členy, z toho 11 mužů činných, 2 přispívající, 1 ženu, 7 dorostenců, 11 žaček a 11 žáků. Brzy dochází ke stěhování DTJ zpět do hostince "U Mázlů".

Podmínky pro cvičení byly v hostinci "U Černých" prostorově nedostatečné. Dne 19. března se konala výroční valní hromada jednoty v hostinci "U Mázlů" za účasti 23 členů. Starostou jednoty byl opět zvolen Václav Zezulka, který povznesl úroveň tělocvičné jednoty po všech stránkách. Zvolen byl také nový cvičitelský sbor o 6 členech a branný výbor. Rok 1938 patřil ke kritickému období naší republiky. Mobilizace vojáků se odrážela i v celkových poměrech u nás i v celé Československé republice. Během roku byly opět uspořádány 2 taneční zábavy a 4 divadelní představení. Zápisy v knize končí dne 17. září 1938.

V roce 1939 došlo v důsledku okupace naší vlasti nacisty ke zrušení spolků a k zastavení kulturní činnosti. Podle zvláštní vyhlášky bylo možno provádět omezenou činnost, o jejíž povolení bylo nutno žádat s úpravou stanov spolku. Z té doby jsou známa dvě divadelní představení: "Hana Havlová" a "Tragedie ostrova". V době okupace byl starostou DTJ Bohumil Steklý a další funkcionáři, jako byl Václav Zezulka, Václav Novotný, Václav Vejlupek a Jindřich Staněk.

Po osvobození v roce 1945 byla činnost DTJ jak na úseku tělovýchovy, tak i v ochotnickém divadle obnovena. V roce 1948, kdy došlo v celém státě ke sloučení tělovýchovy, také v Lovčicích se obě tělovýchovné jednoty sloučily a to pod názvem "Tělocvičná jednota Sokol".

V přehledu tělocvičných jednot to byl právě "Sokol", který ve větších obcích na Chlumecku ovládal v době první republiky tělovýchovnou činnost. Dělnické tělocvičné jednoty s předválečnou tradicí byly pouze v Chlumci n. C. a Žiželicích. Lovčická DTJ byla tehdy jedinou v menších obcích na Chlumecku. A proč dvě tělovýchovné jednoty v jedné obci?

Rozhodovalo zejména sociální složení jejich členstva. V "Sokole" byli především rolníci, střední zemědělci a drobní zemědělci, kteří většinou politicky náleželi republikánské straně. Do "Sokola" se hlásili i někteří živnostníci a řemeslníci. Bývali to ti občané, které nebyli odkázáni na denní mzdu a měli hospodářskou a existenční základnu z vlastního podnikání. Příslušníky DTJ to byli naopak většinou dělníci, závislí na denní mzdě a nesoucí důsledky hospodářské krize. Proto jsme je viděli na májových průvodech bojující - za práci, chléb a mír.

Ze vzpomínek bývalých dělnických funkcionářů i členů by se dalo napsat mnoho příběhů a dělnických zkazek. Většina již odešla do ne návratu, ale přece u mladších členů se ještě tradují některé události. Jednou z nich je případ malíře Václava Hály. Ten maloval u lišického sedláka Beneše s podmínkou, že se nezúčastní 1. máje. Z Lovčic skutečně v průvodu nešel, ale připojil se až u lesa Boru, kam přiběhl od Lišic.

A tak sociální složení členské základny jednot mělo rozhodující důvod, proč v Lovčicích vznikly a vyvíjely činnost dvě tělovýchovné jednoty. V období jejich sloučení se již změnily i podmínky dnešního života našich Lovčic.

Josef Hartman

Vzpomínky pamětníka na DTJ Lovčice

Jako bývalý člen DTJ v Lovčicích bych chtěl uvést některé vzpomínky na mladá léta prožitá v dělnické tělovýchovné jednotě. Jako desetiletý chlapec jsem se stal cvičicím žákem DTJ. Jezdili jsme na zájezdy do jiných jednot, např. do Týniště n. O., Kostelce n. O. a mnoha dalších míst. Pro nás chlapce to byl zajímavý zážitek i zábava. Při cvičeních na hrazdě jsem záviděl kamarádovi Aloisu Myškoví (čp. 207), že byl na hrazdě jedním z nejlepších. Obětavým cvičitelem mimo jiných byl i František Klouček (čp. 124). V 18 letech jsme již pořádali taneční zábavy a pro mladou generaci věnečky. Mezi pořadateli byla zastoupena i děvčata.

Ve 20 letech jsem se podílel i na divadelní činnosti DTJ. Vzpomínám, že jsme tuto činnost zahajovali 28. říjnem na počest vzniku Československé republiky a osvobození našich národů z rakousko-uherské poroby. Konec sezony byl 1. máje, kdy jsme šli dopoledne s hudbou na manifestaci do Chlumce n. Cidlinou. Odpoledne byla sehraána divadelní scénka, večer se pak konalo divadelní představení nebo taneční zábava. Od listopadu do května bylo nacvičeno a sehraáno 6 - 8 divadelních her. Z nich bylo vždy několik historických. Nacvičovalo se na vánoční svátky, na Silvestra, Velikonoce apod. Dlouholetým režisérem našich ochotníků byl soudruh František Mrnák (čp. 210). Staly se případy, že jsme hráli divadlo v jeden den současně s TJ Sokol a přesto na obou místech byla účast uspokojivá. Mládež i starší měli tenkrát velký zájem na pobavení. Rozhlas a televize nebyly ještě jako dnes rozšířeny. Hodně nás také podpořila mládež z Lišic. Vzpomínám si, jak v r. 1934 se v Praze konala III. Dělnická olympiáda, na které jsme se chtěli též zúčastnit. Práce byla nárazová a peněz přebytek nebyl, proto jsme si do Prahy vyjeli na kolách. Bylo nás šest krojovaných. Dobří lidé se ještě našli. Byli jsme ubytováni u Josefa Vondrušky na Žižkově. Za okupace byla naše činnost již slabší. Jako jednatel DTJ jsem musel jezdit pro povolení na každé divadlo až na okresní úřad v Novém Bydžově.

Přesto jsme svou činnost vyvíjeli až do roku 1948, kdy bylo stanoveno, že bude nadále jednotná tělovýchovná organizace - TJ Sokol. Já jsme předali veškerý inventář a písemnosti. Za účasti mé a s. Josefa Volejníka (čp. 84) jsme vše předali Františku Králíkovi st. a Josefu Křížovi. Když jsme před dvěma roky zřizovali z bývalého hostince u Mázlů, kde naše DTJ měla své sídlo, kulturně tělovýchovné zařízení, vzpomněl jsem si, jak by se nám hodila opona, kterou jsme těžko pořizovali.

Josef Zelinka - důchodce
bývalý člen DTJ Lovčice

=====

A l é t a b ě ž í . . .

Králíková Božena	čp. 4	3.5.1925	61 let
Pšeničková Jiřina	čp. 33	4.5.1919	67 let
Školníková Božena	čp. 131	7.5.1936	50 let
Vavřínková Marie	čp. 233	8.5.1909	77 let
Vondrušková Marie	čp. 8	8.5.1931	55 let
Dařbujanová Růžena	čp. 132	9.5.1925	61 let
Holman Bohumil	čp. 179	11.5.1913	73 let
Školníková Růžena	čp. 216	12.5.1926	60 let
Rybáček Adolf	čp. 245	21.5.1907	79 let
Drozen Pavel	čp. 201	21.5.1908	78 let
Pořízová Anežka	čp. 49	23.5.1923	63 let
Volejník Josef	čp. 87	26.5.1913	73 let
Janouch Zdeněk	čp. 47	26.5.1924	62 let
Vavřínek Jan	čp. 79	29.5.1896	90 let
Kloučková Marie	čp. 89	31.5.1925	61 let

Poláková Františka	čp. 13	7.6.1911	75 let
Kurková Antonie	čp. 195	8.6.1905	81 let
Školníková Marie	čp. 129	11.6.1921	65 let
Rybáčková Marie	čp. 245	13.6.1919	67 let
Volejník Oldřich	čp. 52	14.6.1924	62 let
Klouček Rudolf	čp. 157	15.6.1905	81 let
Zelinka Bohumil	čp. 91	15.6.1904	82 let
Kohout Václav	čp. 120	16.6.1923	63 let
Vaníčková Marie	čp. 27	19.6.1907	79 let
Semelková Františka	čp. 223	19.6.1911	75 let
Vlasáková Anna	čp. 163	22.6.1911	75 let
Holmanová Antonie	čp. 92	26.6.1893	93 let
Vaníček Josef	čp. 224	26.6.1913	73 let
Vojtíšková Marie	čp. 151	28.6.1909	77 let
Hendrych Antonín	čp. 62	29.6.1901	85 let

Děti narozené od 1. 4. 1986

Michaela Šimáková	nar. 28.5.1986	čp. 188
Darina Kafková	nar. 3.6.1986	čp. 47

B l a h o p ř e j e m e !

Z našich řad odešli

Anna Hálová, čp. 161	zemř.	4.4.1986	ve věku 85 let
František Bydžovský, čp. 134		10.4.1986	78 let
Josef Kukla, čp. 40		18.4.1986	86 let

Čest jejich památce !

=====

=====

=====

Lovčický zpravodaj vydává MNV v Lovčicích ve spolupráci s Okresním kulturním střediskem v Hradci Králové.

Rídí redakční koláktiv, odpovědný redaktor Míloslav Vokál.

Náklad 200 výtisků.

Květen - červen 1986
